

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY w CHORZOWIE

41 – 500 Chorzów ul. Kazimierza Wielkiego 6

psse.chorzow@sanepid.gov.pl

<https://www.gov.pl/web/psse-chorzow>

Sekretariat PPIS

32 241 24 94 ÷ 5 wew. 11

32 241 27 42 wew. 11

Kierownik Oddziału Nadzoru Sanitarnego

32 241 24 94 ÷ 5 wew. 14

Sekcja Epidemiologii

32 241 24 94 ÷ 5 wew. 21, 29

fax: 32 241 24 94 ÷ 5 wew. 28

Punkt przyjmowania próbek

32 241 24 94 ÷ 5 wew. 33

Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku

32 241 24 94 ÷ 5 wew. 19, 15, 27

Sekcja Higieny Komunalnej i Środowiska

32 241 24 94 ÷ 5 wew. 17

Nadzór nad jakością wody

32 241 24 94 ÷ 5 wew. 30

Sekcja Higieny Pracy

32 241 24 94 ÷ 5 wew. 16, 31

Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży

32 241 24 94 ÷ 5 wew. 18

Sekcja Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

32 241 24 94 ÷ 5 wew. 26

Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Oświaty Zdrowotnej

32 241 24 94 ÷ 5 wew. 20

Sekcja Ekonomiczna

32 241 24 94 ÷ 5 wew. 22

Sekcja

Administracyjno-Organizacyjna

32 241 24 94 ÷ 5 wew. 25

Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Pracowniczych i Szkoleń

32 241 24 94 ÷ 5 wew. 25

Kasa

32 241 24 94 ÷ 5 wew. 32

Chorzów, dnia 20 marca 2024 r.

NS-HKiŚ.7011.1.120.2024

OCENA OBSZAROWA JAKOŚCI WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA NA TERENIE CHORZOWA I ŚWIĘTOCHŁOWIC za rok 2023

1. Wykaz producentów wody zaopatrujących ludność

Za zbiorowe zaopatrzenie miast Chorzów i Świętochłowice w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi odpowiedzialne jest Chorzowsko-Świętochłowickiego Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Składowej 1 w Chorzowie. Dystrybucja wody odbywa się poprzez rozdzielczą sieć miejską stanowiącą własność Przedsiębiorstwa. Producentem oraz hurtowym dostawcą wody jest Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów SA z siedzibą przy ul. Wojewódzkiej 19 w Katowicach.

Ujęcia wód zlokalizowane są poza terenem nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chorzowie:

Strefa 1 - ujęcia w Miasteczku Śląskim (SUW Bibiela) i Świerklańcu (SUW Kozłowa Góra) - woda mieszana z przewagą wody głębinowej, obejmuje:

- Chorzów II (część),
- Świętochłowice: Centrum, Chropaczów, Piaśniki (część), Lipiny.

Strefa 2 - ujęcia Kobiernice, Czaniec, Goczałkowice – zbiornik Mikołów - woda mieszana z przewagą wody powierzchniowej, obejmuje:

- Chorzów: Batory, Klimzowiec, Centrum, Niedźwiedziniec,
- Świętochłowice: Centrum, Zgoda, Piaśniki (część).

Strefa 3 - ujęcia Kobiernice, Czaniec, Goczałkowice – zbiornik Murcki - woda mieszana z przewagą wody powierzchniowej, obejmuje:

- Chorzów: Stary, Maciejkowice, Chorzów II (część).

2. Informacje o wielkości produkcji

Roczne zapotrzebowanie na wodę dla poszczególnych miast, zgodnie z informacją Chorzowsko-Świętochłowickiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w 2023 r., wynosiło:

- Chorzów – 4 783 568 [m³/rok]
- Świętochłowice – 1 717 799 [m³/rok]

3. Liczba ludności zaopatrywanej w wodę

- Chorzów: **101 184 osób**
- Świętochłowice: **45 644 osób**

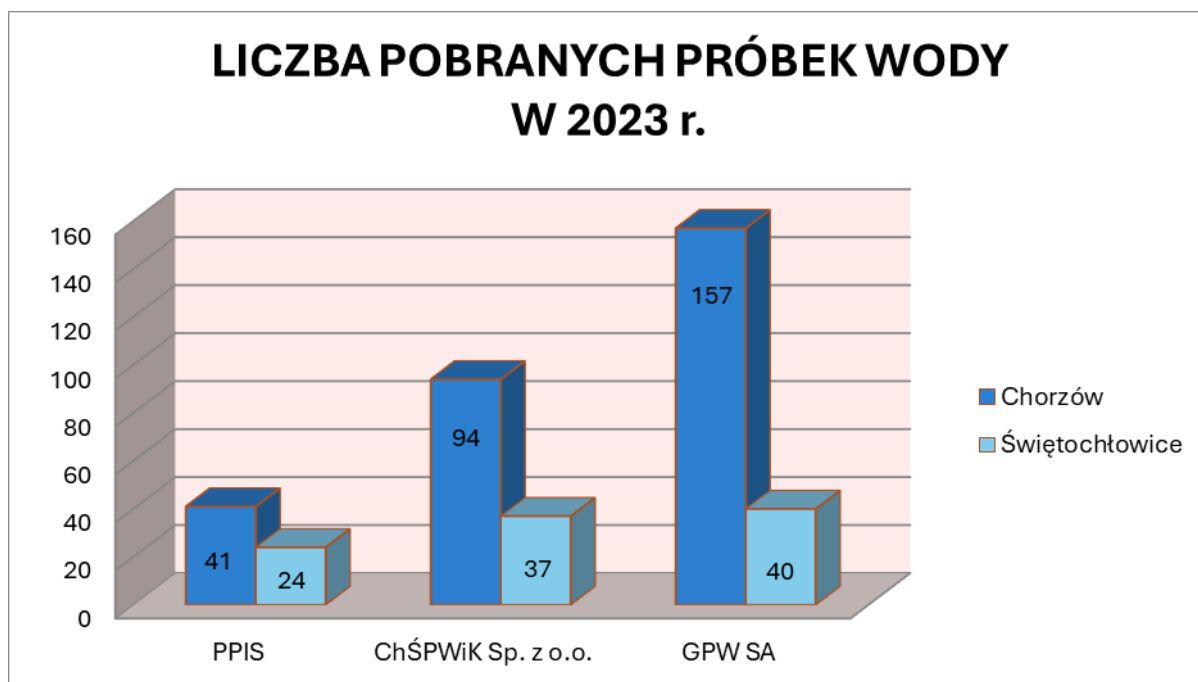
4. Jakość wody

Za jakość wody na nadzorowanym terenie odpowiedzialne są Chorzowsko-Świętochłowickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. oraz Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów SA. Podmioty te zobowiązane są do prowadzenia regularnej wewnętrznej kontroli jakości wody oraz do przekazywania wyników badań Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Chorzowie zgodnie z ustalonym harmonogramem.

Wyniki badań jakości wody, pozwalają dokonać oceny jakości wody na całym terenie Chorzowa i Świętochłowic.

W oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) w 2023 r. pobrano **393 próbki** wody, celem określenia jej jakości i przydatności do spożycia przez ludzi, w tym:

- w ramach bieżącego nadzoru przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chorzowie – **65 próbek**;
- w ramach wewnętrznej kontroli realizowanej przez:
 - Chorzowsko-Świętochłowickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. – **131 próbek**;
 - Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów SA – **197 próbek**.

Wykres 1. Liczba próbek wody pobranych w Chorzowie i Świętochłowicach

5. Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów jakości wody

W ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów SA wykazano obecność bakterii grupy coli w próbce wody pobranej ze studni wodomierzowej Chorz/9 przy ul. Głównej w Chorzowie. Przedsiębiorstwo wystosowało pismo informujące o przeprowadzonych działaniach naprawczych polegających na płukaniu rurociągu i przedłożyło wyniki badań próbki wody potwierdzające ich skuteczność. Kontrolne pobory próbek wody nie wykazały przekroczeń ww. parametru.

6. Zgłoszone reakcje niepożądane związane ze spożyciem wody

W 2023 r. odnotowano 3 interwencje dotyczące pogorszonej jakości wody na nadzorowanym terenie:

- **Chorzów, ul. Karpińskiego 10a/14** – próbki wody do badań laboratoryjnych pobrano z instalacji wewnętrznej budynku oraz z przyłącza wodociągowego do budynku. W pobranych próbkach nie stwierdzono przekroczeń parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych.
- **Chorzów, ul. Krakusa 16/8** – w próbkach wody pobranych z instalacji wewnętrznej osoby wnoszącej skargę stwierdzono, że woda spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294). Analiza próbek wody pobranych z przyłącza wodociągowego zasilającego budynek wykazała przekroczenie wartości dopuszczalnych parametrów fizykochemicznych tj. mętności, żelaza oraz manganu. W związku z powyższym Chorzowsko–Świętochłowickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. niezwłocznie przystąpiło do płukania sieci wodociągowej. Ponowny pobór próbek wody nie wykazał przekroczeń wartości dopuszczalnych badanych parametrów fizykochemicznych.
- **Chorzów, ul. Kaliny 35** – interwencja dotyczyła pogorszonej jakości wody w budynku przy ul. Kaliny 35 w Chorzowie, wynikającej ze złego stanu technicznego przyłącza wodociągowego. Analiza pobranych próbek wody wykazała przekroczenia wartości parametrycznych dla bakterii grupy coli, ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C oraz zapachu. W wyniku przeprowadzonych prac remontowych dokonano wymiany fragmentu instalacji wodociągowej od zasuwy do studni wodomierzowej wraz z ww. przyłączem wodociągowym. Po zakończeniu powyższych prac, na podstawie przedłożonych sprawozdań z badań próbki wody pobranej z ww. przyłącza, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chorzowie stwierdził, że woda spełnia wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294).

7. Wpływ przekroczonych wartości dopuszczalnych parametrów jakości wody na zdrowie konsumentów

A. Parametry mikrobiologiczne

Bakterie grupy coli (total coliforms) są grupą mikroorganizmów powszechnie występującą w środowisku naturalnym, w tym w wodach, w glebie, w materiale roślinnym oraz w przewodzie pokarmowym ludzi i zwierząt stałocieplnych. Większość bakterii grupy coli to bakterie heterotroficzne. Wykrywane w wodzie mogą być zarówno pochodzenia kałowego jak i środowiskowego. Niektóre z nich namnażają się w wodzie, glebie i materiale roślinnym. Grupa ta nie może bezpośrednio służyć za wskaźnik kałowego zanieczyszczenia wody, może jednak, analogicznie jak ogólna liczba mikroorganizmów, stanowić kryterium oceny czystości systemów dystrybucji wody, w tym świadczyć o odradzeniu się populacji mikroorganizmów i możliwym tworzeniu się biofilmu w systemach dystrybucji wody uprzednio poddanych dezynfekcji.

Ogólna liczba mikroorganizmów w 22 °C po 72 h to bakterie występujące w wodzie i w glebie, rozkładające martwą materię organiczną. Ich duża liczebność w wodzie może świadczyć o zanieczyszczeniu organicznym, nieprawidłowym procesie uzdatniania, awarii lub złym stanie instalacji. Mikroorganizmy te nie stanowią bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzi a ich oznaczanie w połączeniu z monitorowaniem m.in. Escherichii coli, bakterii grupy coli oraz mętności jest stosowane w ramach realizacji systemu wielobarierowego podejścia mającego na celu zapewnienie produkcji bezpiecznej wody do spożycia.

B. Parametry fizykochemiczne

Podwyższone wartości parametryczne dla **żelaza** występują przede wszystkim w wodach podziemnych, w których głównym ich źródłem są substancje mineralne, obecne w utworach geologicznych. Duża zawartość żelaza wywołuje wzrost mętności wody, zmianę barwy oraz pogarsza jej walory smakowe (metaliczny posmak) i pomimo, iż nie stanowi bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzi, wymaga podejmowania działań naprawczych.

Mangan występujący w wodzie najczęściej jest pochodzenia naturalnego. Przedostaje się do wód podziemnych poprzez proces rozpuszczania skał w obecności jonów siarczanowych oraz tworzenie kompleksów z materią organiczną. Wysokie stężenie manganu w wodzie może być również skutkiem zanieczyszczeń przemysłowych odprowadzanych do wód powierzchniowych lub pochodzić z gruntów, obumarłych części roślin. W większości przypadków mangan współwystępuje z żelazem. Wysokie stężenie manganu w wodzie przyczynia się do pogorszenia jej właściwości organoleptycznych.

Wzrost **mętności** wody może być spowodowany obecnością w niej gliny, ilów, związków żelaza, manganu, substancji humusowych i mikroorganizmów. Widoczne zmętnienie wody wpływa na akceptowalność wody przez konsumentów. Ponadnormatywna mętność wody nie stanowi bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzi, natomiast może ona wskazywać na zakłócenia w procesie uzdatniania wody i obecność zanieczyszczeń, które mogą mieć wpływ na zdrowie.

Przekroczenia powyższych wartości parametrycznych dla parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych w 2023 r. miały charakter incydentalny i nie stanowiły bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzi.

8. Prowadzone postępowania administracyjne w zakresie jakości wody

W 2023 r. nie prowadzono postępowań administracyjnych w zakresie jakości wody wodociągowej przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

9. Działania naprawcze prowadzone przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne

Przedsiębiorstwa wodociągowe każdorazowo informują o zdarzeniach mogących mieć wpływ na pogorszenie jakości wody m.in. poprzez dzienny raport dyspozytora, zawiadomienie o ograniczeniu w dostawie wody oraz zawiadomienie o czasowym wyłączeniu odcinka sieci wodociągowej na czas awarii.

Mając na uwadze, iż przekroczone w 2023 r. parametry nie miały bezpośredniego wpływu na zdrowie ludzi i wystąpiły krótkotrwale, **PPIS w Chorzowie w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) wydał ocenę o przydatności wody do spożycia na terenie miast Chorzów i Świętochłowice.**

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Chorzowie

mgr Aneta Szcześniak